

RZEWUSKI

HENRYK

PAN BIELECKI

Rzewuski Henryk

Pan Bielecki

«Public Domain»

Henryk R.

Pan Bielecki / R. Henryk — «Public Domain»,

Ciesz się klasyką! Miłego czytania!

Содержание

Конец ознакомительного фрагмента.

7

Henryk Rzewuski

Pan Bielecki

Pamiętki Soplicy – pierwotny tytuł brzmiał: Pamiętki JPana Seweryna Soplicy, cześnika parnawskiego. [przypis edytorski]

Wszystko dawniej szło lepiej niż teraz. Takie przestępstwa, co by ich dziś miano za żart, to ludzi gorszyły i widocznie kary od Boga ściągały; a teraz już namnożyło się tyle złego, takie paskudztwa, których dawniej ani słycho, że Panu Bogu naprzykrzyło się karać: zdaje się mówić ludziom „róbcie, co chcecie”. A na co Pan Bóg ma widoczne kary zsyłać, kiedy w Niego albo wcale nic nie wierzą, albo wcale nie tak, jak potrzeba. – Oto był u nas już niemłody konfederat, ale jeszcze czerstwyy, nazywał się Bielecki; imienia nie pomnę. Że był dobrym szlachcicem dowód, iż go tytułowano sędzią grodzkim; że był możnym, świadczą trzydziestu jeźdźców¹ zbrojnych, których aż z Mściślawskiego przyprowadził; a że był światłym, to powiem, że na własne uszy słyssał, jak z generałem² Demulier (Dumourier) po francusku rozmawiał. Do tego pobożny jak ksiądz i dziwnie łagodnego przystępu³; a chociaż obywatel możny, a k'temu⁴ urzędnik, pokorny jak kwestarz; my wszyscy za niego ubić by się dali; a patrzcie, jakich ten obywatel szczególnych doświadczał kolei. Oto był dworzaninem u króla Augusta wtórego⁵ i jego posiadał względy. Pan ten acz wielkich cnót, widno, że z pierwiastkowego luterskiego wychowania przyniósł (Boże mu przebac) w łono kościoła bożego nieco skłonności do rozwiązłego życia. Pewnego wojewody żona wpadła mu była w oko; której nazwisko, lubo⁶ mi wiadome, wymienione nie będzie, gdyż jej prawnuki teraz żyjące, ze wszech miar szanowne, nieradzi by, aby o tem⁷ wiedziano, iż pochodzą od przodka, któremu się zdarzyło pośliznąć; powiem tylko, że ta pani była urodziwą, rozumną i długi czas nawet cnotliwą; a król coraz silniejsze do niej czując zapasy, używał dworzanina swojego Bieleckiego, aby zabiegami swojemi⁸ torował mu drogę do cudzej własności; a pan Bielecki jakby nie wiedział, że co Bóg zabrania, z tego król rozgrzeszyć nie może, z wiernością służy panu pomagał. To się wnącał do domu wojewody, nigdy przed szlachtą niezamkniętym; to na koniec rozmowami swemi⁹, jak to zwykle wiele na wystawieniu rzeczy zależy, przyczynił się, o ile mógł, do osłabienia przekonania i stąd wielkie zło wynikło. Pan wojewoda, zelant¹⁰ o sławę swoją, jako chrześcijańskiemu senatorowi przystoi, zaczął żonę podejrzewać¹¹ i mieć się na ostrożności. Razu więc jednego, gdy obaczył pana Bieleckiego wychodzącego z pałacu, kazał go schwycić przez hajduków swoich i dopóty mu wytrząsać¹² odzienie, aż z niego wypadł list wojewodzinej¹³ do króla. Przeczytawszy go i wiele złego wysłedziwszy, nie zważając, iż pan Bielecki się składał, iż jest szlachetnie urodzonym i komornikiem królewskim, kazał go zbić na kwaśne jabłko i wpół umarłego z bólu wyrzucić na ulicę, za dziedziniec swojego pałacu; a żonę natychmiast z Warszawy do dóbr swoich wywiózł, a tam osadził ją w klasztorze panien zakonnicek

¹ *że był możnym, świadczą trzydziestu jeźdźców* – dziś popr.: że był możnym, świadczy trzydziestu jeźdźców. [przypis edytorski]

² *generał* – dziś: generał. [przypis edytorski]

³ *przystęp* – tu: sposób bycia. [przypis edytorski]

⁴ *k'temu* (daw.) – do tego. [przypis edytorski]

⁵ *wtóry* – drugi. [przypis edytorski]

⁶ *lubo* (daw.) – choć. [przypis edytorski]

⁷ *tem* – daw. forma N. i Msc. lp zaimków r.n.; dziś tożsama z r.m.: tym. [przypis edytorski]

⁸ *swojemi* – daw. forma N. i Msc. lm zaimków r.ż. i r.n.; dziś tożsama z r.m.: swoimi. [przypis edytorski]

⁹ *swemi* – daw. forma N. i Msc. lm zaimków r.ż. i r.n.; dziś tożsama z r.m.: swymi. [przypis edytorski]

¹⁰ *zelant* (daw.) – gorliwy, starający się; por. zelota, zelator. [przypis edytorski]

¹¹ *podejrzewać* – dziś popr.: podejrzewać. [przypis edytorski]

¹² *wytrząsać* – dziś popr.: wytrząsać. [przypis edytorski]

¹³ *wojewodzinej* – dziś popr. forma D.lp: wojewodziny. [przypis edytorski]

fundacji jego domu; w którym to klasztorze i dni swoje w wielkiej pobożności i skrusze zakończyła. Pan Bielecki odszedłszy z bólu, nie mając nawet środka do poszukiwania swej krzywdy, na próżno od króla, pierwszej sprężyny jego nieszczęścia był pocieszonym i obdarzonym; tyle doświadczał wzdargy i poniżenia od wszystkich (bo komuż jego wypadek był tajny?), że nie tylko dwór, ale świat nawet był mu w obrzydzeniu i gdyby nie był natenczas żonaty, do klasztoru by wstąpił. Dobry król, litując się nad jego dołą, dawszy mu znaczną królewszczyznę w Mścislawskim, wyjednał mu, iż go JW.¹⁴

¹⁴ JW. – skrót od: jaśnie wielmożny. [przypis edytorski]

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.